

GLASNIK

AVSTR. KRŠČ. TOBAČNE DELAVSKE ZVEZE

Št. 40.

V Ljubljani, dne 1. oktobra 1915.

Leto VIII.

Izhaja vsak petek

Uredništvo:
Kopitarjeva ulica 6

Naročnina znaša:
celoletna . . . K 4.—
pololetna . . . K 2.—
četrtna . . . K 1.—

Posamezna številka
stane 10 vin.

Naši domači živilski oderuhi.

Ljubljana, 29. sept. 1915.

Vlada je izdala postave proti navijalcem cen še kmalu potem, ko je izbruhnila vojska. Naš list je svojčas zelo obširno poročal o njej. Ljudje, navajeni proste kupčije so že popolnoma izgubili tisti čut, da ni lepo, če se zahteva preveč dobička; pozabili so tudi, da greši tisti proti krščanskemu nauku, kdor hlepi po prevelikem dobičku. Srednji vek, ko je gospodarilo katoliško načelo, ni poznal tiste sebičnosti, ki jo pozna sedanji rod. Pohlep po bogastvu, ples pred zlatim teletom znači sedanji svet. Svet greši proti načelom krščanske pravice in se niti ne zaveda svojega greha, ko izrablja sedanji vojskini položaj v korist presvetega, prevzvišene-ga svojega jaz. Posamezniki so delali in še delajo milijonske dobičke; samoljubje se je razpaslo v palačah, v premožnih hišah, a bujno cvete tudi v kmetijskih domovih. Ej, kakšni reveži so bili in so še ubogi gostači v kranjski deželi! Prej je kupil gostač, delavec, dninar, na kmetih svojo moko pri branjevcu, zdaj ko je moko tako manjkalo, je bil navezan na kmeta, ki ga je, (ne povsod, a veliko tožba nam je dohajala in nam še dohaja), zasmehoval, ko mu je za drag denar prodajal živila. Stroge postave proti draginji se začetkom niso z vso silo izvajale, a zadnje čase je vlada z vso odločnostjo naročila, naj se gleda oestro na prste vsem tistim, ki se bogate na način, ki ni bil sicer nikdar pošten, a ki se je udomačil, a ki ga ni bilo mogoče več trpeti. Udarec proti navijanju cen je v celi naši državi krepko učinkoval. Kakor bi dregnil v sršenovo gnjezdo, tako je zašumelo med vsemi tistimi, ki so vsled vojske zelo hitro polnili svoje železne blagajne in svoje mošnjičke na račun tistih, ki morajo živeti od zaslužka svoje dlani ali pa svojega uma. Končno mora živeti le tudi delavec, delavka, in živeti mora tudi tako sovraženi »škric«. Strašno podražanje živil je pa poseglo globoko v te ljudske plasti. Dohodki se tem slojem niso čisto nič izboljšali, podražilo se je pa vse. Ti ljudje, ta rod peša vsled vojske in se ta škoda ne bo izlepa poravnala. Končno je pa menda potreben tudi delavec, četudi ne tvori »stebra«

družbi, ki bi pa brez njega padla tisočletja nazaj, kakor inteligenca, »škrici«, pocepati po lakoti.

Državno pravdnštvo in sodišča uče zdaj navijalce cen s strogimi kaznimi in z denarnimi globami, naj ne zahtevajo neizmernih dobičkov. Kako potrebno je to, čitamo vsak dan v nemških listih drugod. A tudi pri nas na Kranjskem ni vse tako lepo. Tudi pri nas na Kranjskem imamo veliko navijalcev cen, ki ne zaslužijo čisto nobenega pomilovanja. Radi navijanja cen že kaznovana družba je precej velika in zelo pisana. Poročati hočemo danes le splošno o tistih, ki so bili kaznovani zaradi navijanja cen v okrožju ljubljanskega deželnega sodišča.

Izkušnja tudi ne izuči krvososov.

Predno preidemo k poročilu, bodi še našim bralcem v pouk povedano, da se kaznuje tisti, ki je bil že enkrat obsojen radi prestopka, radi pregreška. Prestopek radi navijanja cen se kaznuje z zaporom od enega tedna do šest mesecev in z denarno kaznijo do 2000 kron, pregrešek se pa kaznuje s strogim zaporom od enega meseca do enega leta in z denarno globo do 20.000 K. Več takih izkoriščevalcev in navijačev cen, ki so bili že kaznovani radi prestopka, je bilo zopet naznanjenih radi navijanja cen in se nahajajo v preiskavi, nekaj jih je pa že tudi toženih. Kaznovana je bila dozda radi pregreška v tem smislu le ena stranka.

Na Notranjskem in na Gorenjskem obsojeni navijalci cen.

Do meseca avgusta 1915 je bilo radi navijanja cen pravokrepno obsojenih do 150 oseb. Zakon je v veljavi eno leto; odkar se od 1. avgusta do 20. septembra navijalcem gleda strožje na prste, je bilo pravokrepno že kaznovanih nad 350 oseb in so denarne globe dosegle že čez 23.000 kron.

Nepravokrepne denarne kazni pa dosegajo že tudi čez 20.000 kron. Zapor na kazni kaznuje zlo samo, z denarno globo pa sodišča navijalce cen kaznujejo, da se jim odvzame dobiček. Znano je, da dobe vplačane globe tiste občine, v katerih se je storil zločin in sicer pripade ta denar občinskim revežem.

Dražilci sladkorja.

Trgovcev in trgovk, ki so navijale cene sladkorju, je bilo kaznovanih 14. Večinoma so bili ti oderuhi na Notranjskem. Bili so kaznovani in zapadle so zaloge. Nekateri teh oderuhov so prodajali sladkor od 1 K 70 v. do 1 K 80 v. kilogram.

Petrolejski navijalci se na deželno vlado ne ozirajo.

Kranjska deželna vlada je že meseca avgusta določila, da se sme prodajati liter petroleja v Ljubljani po 62 v., na deželi pa po 64 v. Kdo dobiva po tej ceni petrolej? Radi bi ga poznali. Vzrok tiči pri veletržcih, ki so v tem času prodajali na deželo petrolej na debelo po 80 do 90 v. in še več kilogram. Liter petroleja pa tehta le kakih 83 dekagramov. Ako se vpoštevajo stroški, ki jih ima mali trgovec, se pride do zaključka, da ne more prodajati litra ceneje, kolikor je plačal za kilogram. V poslednjih dveh mesecih je bilo kaznovanih 11 manjših trgovcev na deželi, ker so po pretirani ceni prodajali petrolej.

Podražanje drv.

Istina je, da primanjkuje kmetom delavnih moči in tudi prevozne živine in je zato umljivo, da so drva letos precej dražja kakor so bila druga leta. A kmetje so zahtevali le za drva zelo pretirane cene, na ljubljanskem trgu štirjaški meter kar po 30 kron. V zadnjih dveh mesecih je bilo kaznovanih sedem kmetov, ker so zahtevali za drva nesramno visoke cene, v 3- do 4 dnevni zapor, plačati so morali 10 do 40 kron globe in izreklo se je tudi, da zapadejo drva, seveda le tista, ki so jih dražili.

Mesarjev

v pisani družbi navijalcev cen tudi ne manjka. Bilo je kaznovanih z zaporom in z denarno globo 300 do 400 kron šest postojnskih mesarjev.

Krčmarji

imajo na vesti precej slučajev navijanja cen. Notranj. krčmarji med njimi prvačijo. Sploh se opaža, da na Notranjskem še ni zadušeno oderuštvo v popolni meri. Če kje, bo morala na Notranjskem še napredovati gospodarska organizacija in sicer niso nikjer tako kakor tu umestna konzumna društva.

En postojnski krčmar je dobil tri dni zapora in 300 K globe. Mož je dražil vino; drugi v Trnovem je dobil tri dni zapora in 100 K globe. Nekemu krčmarju v Ilirski Bistrici je prisodilo okrajno sodišče 100 K globe, gospodje pri ljubljanskem deželnem sodišču so pa dražilca povabili na tridnevno ričetovo pojedino (zapor) in mu prisodili 300 K globe.

V vipavskem okraju je dobil neki krčmar iz Št. Vida pet dni zapora. Mož je dražil vino.

Tudi vodja pivovarne v Senožečah je bil obsojen, ker je navijal cene na 500 K globe. V Vipavi je dobila radi navijanja cen neka krčmarica 120 K globe. Dva znana senožeška krčmarja sta dobila po 800 K globe, ker sta dražila živila. Dva vinska trgovca družabnika v Logatcu sta bila zelo občutno radi navijanja cen kaznovana. Eden je dobil 14 dni zapora, drugi pa 500 K globe. V Ilirski Bistrici je dobil še en krčmar, ker je dražil vino, 200 K globe.

Draženje živine.

Ker so dražili živino, je bilo obsojenih osem oseb, večinoma manjši prekupci in mešetarji. Ljudje so navajeni, da odkupijo kmetom živino po primeroma nizki ceni, predno jo še priženo na živinski semenj, kjer jo takoj za večjo ceno prodajo. Prekupcem, ki na opisan način draže živino, naj se odvzame obrtna pravica, v kar pooblašča sodišče tudi postava. Dobili so prizadeti občutne denarne globe do 300 K in zaporne kazni od štrih dni do enega tedna. Med mesarji je bil, ker je dražil živino, obsojen postojnski mesar v petdnevni zapor in na 300 K globe.

Branjevk

je bilo kaznovanih radi draženja sadja 11. Osobito češnje so dražile.

Kokošarice

so bile kaznovane štiri, ker so dražile kokoši.

Draženje žita in moke.

Radi draženja žita in moke je bilo v zadnjih dveh mesecih kaznovanih 50 oseb in med njimi celo radi takih prestopkov, ki so se zakrivili po novi žetvi. Prodajali so kilogram pšenice po 1 K, moko pa po 1 K 60 v. do 2 K in kakor smo te dni izvedeli, se je baje še nedavno na Gorenjskem v Železnikih moka tako visoko prodajala. Država je odredila zaporo prodaje žita, odrediti bi pa bilo, da dobe tudi kraji na deželi strožje nadzorstvo, da se tako vzame takim prekupcem prilika zahtevati visoke cene. Ker so dražili staro pšenico, je bilo obsojenih 50 oseb.

Čebula in česenj

sta se podražila neverojetno visoko. Po 2 K in še dražje se je prodajal kilogram Sodišča so kaznovala sedem čebulnih in česenskih navijalcev cen z zaporom od 3 do 4 dni in z globo 20 do 40 K.

Jajčaric

je bilo dozda obsojenih 20, ker so dražile jajca. Dobile so 24 ur do 5 dni, prekupovalke pa po 3 dni do 5 dni zapora.

Draženje mleka.

Radi draženja mleka je bilo obsojenih 24 oseb od 2 dni do enega tedna zapora. Slučaji so bili zelo kričeči, ker so izkoriščali in odirali brezvestni krvsesi vojake, ki branijo naš dom pred sovražniki in reveže begunce, ki so zbežali pred sovražnikom. Kaznovani krvsesi so prodajali mleko 30 do 40 v. liter.

Dražilec krompirja

je bilo obsojenih 17. Dobili so 3 dni do entedenski zapor. V treh slučajih je sodišče tudi izreklo, da se mora razsodba prijaviti v slovenskih dnevnikih. Krompir so prodajali od 24 do 26 v. kilogram. Priobčitev v časopisih je zelo potrebna, zato bi bilo le želeči, da bi se v vsakem slučaju razsodilo, naj se razglasi v slovenskem časopisju. Stvar je vsaj pri nas taka, da se časopisje ozira

na kaznovance in da mu zato kolikor toliko ne diši točno poročati o upravičenem boju, ki ga bije državno pravdnistvo in ki ga bijejo sodišča z dražilci in z navijalci cen. Prijava razsodb v časopisju je edino primerna, da se draženje v kali zatre, ker resnica je in ostane, da se navijalci cen bolj kot najstrožje kazni boje, če njih nepošteno oderuštvo objavi časopisje. S takimi razglasili bi pa tudi najširši svet, in ne zgolj kaznovanci, izvedel, da postave proti navijalcem cen niso ostale zgolj na popirju, marveč da jih oblasti z vso popolnoma umestno in pravično strogošjo tudi izvajajo in da pazijo na to, da se izvaja.

Slovo „Prometni zvezi“.

V nedeljo dne 19. septembra se je vršil na Dunaju ustanovni občni zbor »Državne zveze krščanskih avstrijskih železničarjev«. Dasiravno je bilo razposlanih le omejeno število vabil, je bila prostorna zborovalna dvorana skoroda preozka. Sklicatelj tovariš Haider — prva žrtev Teiferjevega gospodstva — je otvoril zborovanje s pozdravom gospodov drž. posl. dr. Jerzabeka, dež. poslancev Kunschaka, Pischitza, Anderleta in Spalovskyga, občinskih svetnikov Schwarza in Ullreicha ter številnih odposlancev železničarjev vseh na Dunaju se stekajočih železnic. Prebral je tudi pismo oprostilo g. dunajskega župana dr. Weißkirchnerja, da mu ni mogoče se zborovanja osebno udeležiti, da pa želi zbranim obilo lepih in srečnih vspehov.

Pred nadaljevanjem tega poročila omenimo nekaj zgodovine izza kulis »Prometne zveze« iz časa zadnjih štirih let: Ustanovitev druge organizacije krščanskih železničarjev je postala pereča potreba, ko je »Prometna zveza« po krivdi njenih sedanjih krmarjev zavozila na nevzdržljiva pota. »Prometna zveza« že davno ni več to, kar bi morala

—a—

Irena pl. Spilimbergo.

(Ticijanova učenka.)

Ko se je ozrla Irena, jo je ljubeče objel in dejal: »Da otrok si, ki steza roke po solncu in zvezdah in se mora napolniti zadovoljiti le s tem, kar mu doseže roka.«

»Kaj ko bi bila Vaša hčerka le krasna podoba — brez srca?« Nepremišljeno-žaljivo je bilo to Gradenigovo vprašanje, a narekovala mu ga je užaljena ljubav. Jezno ga je pogledala Irena. Gospod Spilimbergo pa je dejal ljubeče: »Ni brezsrčna moja hčerka — ne! Nihče jo ne pozna, kot jo poznam jaz. Dober ljubeč otrok je, tudi ljubeča žena bo!«

In — bi li povpraševala po sreči, ko bi bila tako brezčutna?«

»Kako prav imate mojster Licijano!« Hvaležno se je ozrl gospod Adriano na starčka in odvedel hčerko v dvorano. Bela šumeča svila je ovijala mladenkino telo, prameni zlatih las so

se vsipali po njenih ramenih. Kakor v omotici ji je sledil mladenič. »Da bi bila moja že danes!« je govoril hrepeneče. »Odpustite otroku, ki samo sebe ne pozna,« ga je tolažil starec. »Bori se za svojo srečo. Borite se še vi. Brez bojev ni zmage!«

In Giorgio Gradenigo je odšel v svet, iskat časti in slave. Benečanski senat ga je poslal z družbi drugih mladih učenjakov proučevati orientalske provincije. Tudi ob njegovem odhodu je ostala Irena hladna in brezčutna. Pa tudi njej so bili šteti lepi solnčni dnevi. Nenadoma je izgubila očeta. Ubil ga je konj. Irena je usahnila. Čez leto dni se je mati, Julija da Ponte, poročila v drugo. Sedaj ji ni več strpelo v očetovem gradu. Odšla je. Živela je samo svojim barvam in sanjam o slavi in časti. Siroto je sprejel v svojo palačo v Benetkah nje stric.

Mojster Licijano jo je učil, opominjal in varoval. Podnevi je delala z neumorno marljivostjo, ponoči pa je sanjalo o lovorjevem vencu, ki ga je kot fantom vedno zrla pred seboj. Bojevati

se je bilo treba žnjo — nevarno tekmovalko — Sofonisto Angiusciolo. In odnesla je venec slave. Podoba, s katero si ga je priborila, ni ostala ohranjena poznejšim rodovom, a sam Ticijano jo je imenoval umotvor. V ponosnem razkošju je uživala nje mlada umetniška duša svojo srečo.

Dnevi so minevali in v sanje mlade umetnice so se začele vpletati druge podobe. Vstal je grad, stari Spilimbergo in ž njim vsa mlada, brezskrbna leta, oče in njegovi prijatelji in tudi mladi učenjak, ki ga je zasmehovala. Odšel je, in se morda ne povrne več. Kakor leden mraz ji je leglo na dušo — samotno in zapuščeno. Začutila je, kako ji gineva jo moči, kako ji upadata up in pogum, kako jo zapušča veselje do dela. Kaj sta ji dali slava in čast? Kakor malik stati na visokem piedestalu in čakati, da pride drugi, ki ji izviye priboreni venec... V vročici je ležala. V belih rokav je držala dragoceno zlato darilo, katero so ji poklonili njej kot prvi. Lahen nasmeh ji je igral okrog lepih ustnic in poslušala je prihajajoče, ki so ji časti-

biti po njenih pravilih, po duhu nje ustanovitelj in po želji ogromne večine njenih članov. Zavrgla je prapor krščansko-socialne železničarske organizacije ter je postala orodje »Nemškega centra«, torej stranke političnih ciljev. Zastopniki P. Z. so se kot njeni oficialni predstavitelji na društvene stroške in redno udeleževali sej in shodov te nove kumice, društveno glasilo, društveni shodi in člani predsedstva so se zlorabljali ob državnozborskih in občinskih volitvah za agitacijo proti krščansko-socialni stranki. Razume se, da člani s takim početjem niso bili zadovoljni in to tem bolj, ker se jih je trdovratno slepilo, da je P. Z. slejkoprej še vedno strogo krščanska in nepolitična organizacija. Nevolja med člani je prikipela do vrha, ko se je osrednje vodstvo spozabilo do brezobzirnih nasilstev. Dolgoletne in zaslužne sodelovalce na polju železničarskega gibanja se je zgolj zaradi njih strogo krščansko-socialnega mišljenja kratkomalo iz društva izbacilo, prav posebno pa še one, ki so strmeli za skupno delo v vsem delavskem gibanju. Skupine in ena cela direkcijska zveza so bile popolnoma protipravilno razpuščene, ker so vodilni člani početje predsednika Teiferja in njegovih somišljenikov kritikovali. V ozdravitev razmer je poslovni odbor opozicijskih skupin po svojem predsedniku, dež. posl. Spalovskyju zahteval, da se skliče izredni občni zbor P. Z. Tej želji, ozir. zahtevi nadpolovično večino daleč prekašajočega števila članov se je centrala uprla pod nadvse ničevno pretvezo, da bi bili stroški preveliki. V resnici pa so bili gospodje Teiferovci le v nepopisnem strahu pred občnim zborom, iz katerega jih je rešil izbruh sedanje krvave vojske ter jim omogočil, da še nekaj časa pašujejo dalje. Vrhunec terorizma pa je bil dosežen in odpor med člani je postal splošen, ko so bili sredi letošnjega avgusta v neki seji centralnega odbora neljubi predsednik nadzorovalnega od-

seka, sprevodnik Bradler in še dva druga dolgoletna sodelavca izključeni. Bradler je več let vodil požrtvovalno in vestno društveno blagajno dokler mu občni zbor ni poveril nadzorstva nad društvenim poslovanjem in ker je bil vselej zvest pravilom in članom, si je nakopal sovraštvo predsednika in njegovih kompanjonov, da je bil slednjič v zahvalo izključen, kar se tem ostreje obsoja, ker službuje Bradler od izbruha vojske z Italijo kot železničar neposredno za bojno črto. Taka zahrbtnost napram zaslužnemu bojevniku krščanskih železničarjev je užgala zadnji sod smodnika. Že po poprejšnjih dogodkih se večina članov ni čutila več domače pri P. Z., sedaj pa so prišli do popolnega prepričanja, da se organizacija prej ali slej gotovo razbije in da krščanski železničar ne bo imel več svojega prepotrebne zavetišča. Da se to prepreči, se je sklicala za dan 4. septembra t. l. na Dunaj konferenca, katero so zastopniki na Dunaju bivaajočih in po Spodnje- in Gorenjeavstrijskem, po Solnograškem, Tirolskem, Predarlškem in Češkem raztresenih krščanskih železničarjev v obilem številu posetili. Konferenca je poverila dunajskim kolegom nalogo ustanovitve nepolitične, krščanske železničarske organizacije. Tako torej je prišlo do omenjenega ustanovnega zborovanja.

Predsednik poslovnega odbora, poslanec Spalovsky je v kratkih in jedrnatih besedah orisal dosedanje delovanje odbora, dogodke v »Prometni zvezi« in potrebo po novi organizaciji. Končal je z željo, da nova »državna zveza« kot prava strokovna in krščanska železničarska organizacija vzklije, rasti in prinašaj stoteren sad v duhu prave ljudske solidarnosti in v dobro vsemu krščansko mislečemu delavstvu.

Po enoglasnem sklepu, da se ustanovi »Državna zveza krščanskih avstrijskih železničarjev« se je vršila volitev prvega odbora z vsklikom. Ker pa je izvoljeni predsednik Bradler služ-

beno odsoten, prevzame predsedstvo prvi podpredsednik, tovariš Piehula, ki se zahvali v svojem in v imenu svojih sovoljenih odbornikov za izkazano zaupanje ter obljubi istotako v imenu vseh, da hoče odbor posvetiti vse svoje delo procvitu nove zveze.

Državni poslanec dr. Jerzabek pozdravi nato zborovanje v imenu kršč. soc. državnozborskega kluba, opiše nastanek »Nemškega centra« ter hvali trdno odločnost, s katero krščanski železničarji ta političen nestvor odklanjajo. Krščansko-socialna stranka bode stala novoustanovljeni zvezi pri vsem njenem težavnem delu vedno zvesto ob strani.

Občinski svetnik Ullreich prinese novemu členu krščanskega delavskega gibanja pristrčne pozdrave bratskih organizacij ter želi novi zvezi srečno bodočnost.

Dež. posl. Kunschak je vesel ustanovitve nove organizacije, ki jo imenuje zelo srečen korak naprej na polju železničarskega združevanja. Priporoča navzočim, posebno pa mlademu odboru, vztrajnost in neustrašenost na pot, ki naj vodi do zaželenih ciljev. Ne bati se ovir, ki jih bodo gradili raznovrstni nasprotniki, ne meniti se za njih, včasih morda zelo smrdljiva obrekovanja, temveč delati po načelu nepozabnega Luegerja: Glavo gor, zakrij si nos pa prodiraj. Ne tritati časa in dela z odgovarjanjem tistim, ki odgovora niti vredni niso; vse dejanje in nehanje naj bo osredotočeno edino le v delu za boljšo bodočnost železničarskega stanu. — Tovariš Scholz in poslanec Pischitz sta pozdravila v imenu po provincah odgovorno službo opravljajočih tovarišev železničarjev. — Končno se je oglašil še revident Schwab — nekdanji vzorni predsednik »Prometne zveze« — ter pravi, da hoče svoje skušnje na društvenem polju posvetiti po svoji moči novi odganizaciji, katere porod pristrčno pozdravlja.

tali in ji želeli skorajšnjega okrevanja. In kakor tedaj, v oni čudezni noči, v očetovem gradu, so zašepetale nje ustnice: »Kaj je sreča?«

Tako je vpraševala neprestano in čakala onega, ki bi ji odgovoril na to vprašanje. In prišel je. Zmagoslavno se je povrnil v domovino Giorgio Gradnigo.

Prva pot ga je odvedla v benečansko palačo, k oboževani deklici. Videti njo, mu je bila edina misel. Hitel je po mramornatih stopnicah. Odprla so se široka, temna vrata. Vprašal je po signorini Spilimbergo.

In prišla je redovnica, starejša Irenina sestra. S tresočim glasom je ponovil svoje vprašanje, svojo prošnjo.

»Torej vi ste isti signor, kojega ime neprestano vpleta moja sestra v svoje blodne sanje!« Solznih oči ga je odvedla mlada redovnica seboj.

»Sedaj spi!« je govorila. »Vedno, kadar se prebudi je videti, kot da bi iskala ono, kar je gledala v svojih sanjah!«

»Ali je bolna? ali trpi?« se je izvilo prestrašenemu iz prsi. Giorgio je pobledele.

»Pridite in pogledajte! Toda bodite mirni!« Odprla je zračno sobo. Skozi okno so se vsipali zadnji zlati žarki in rože so duhte — kakor takrat. Postal mu je tako tesno.

Na postelji med svilenimi blazinami je ugledal Ireno. Nje lica so gorela. Počasi je odprla oči. S trudno roko je potegnila preko čela, kakor da bi hotela izbrisati nekaj, kar jo je mučilo in težilo. Nje oči so zrle tako žalostno... Ni se mogel več vzdržati. Tiho, s tresočim roko je objel njeno. Tedaj je padlo iz njenih rok nekaj dragocenega svetlega na mozaikna tla in je tam obležalo. S trpkim nasmehom je zrla za zlatom. Potem pa je ovila obe roki okolu njega, ki je klečal pred njo. Zdrznil se je. Glavo je sklonila k njemu in ga vprašala z žalostnim nasmehom: »Giorgio — kaj je sreča?«

»To, da držim tebe, Irena!« In še tesneje se je privila k njemu.

»Koliko časa še Giorgio? Moje življenje ugaša. Poglej ono stvarco tam na tleh — bile so puhle pene — sanje častihlepne duše. Sedaj sem se spokorila. Prepozno je.«

Držal jo je v rokah in ji govoril besede vroče ljubezni.

Pozabila sta na njo, ki je stala za njima v temni redovniški obleki. Živela sta samo sebi.

Irenine smrtno blede ustnice so umirajoče šepetale: To je konec življenju, ki ga nisem živela — drži me, Giorgio — objemi me tesneje! Giorgio, — to je bila sreča... »

»Li fatu tulissens« je napis slikar, ki jo je napravil mojster Ticijano. Naslonjena na mramornat steber stoji tam lepa mlada zlatolasa umetnica, v rokah lovorjev venec, ki ji je ugrabil srečo in življenje.

Pesniki italijanski pa so opevali njeno prezgodnjo smrt in nje kratko slavo.

Po zaključenem govoru predsednika Piehule zapojejo zborovalci cesarsko pesem v znak, da je krščanski železničar tudi zvest cesarju in domovini.

Bog zna, kedar se bodo slovenski »Prometni zvezarji« spametovali? Čas bi že bil!

Okno v svet.

Trgovci z narejeno obleko in čevlji ne smejo izvrševati popravil. V sporni stvari čevljarske zadruga v Inomostu proti trgovcu s čevlji Alfredu Fränklju je izdalo upravno sodišče v principu zelo važno razsodbo. § 38. obrtnega reda z dne 5. februarja 1907 izrecno določa, da trgovci z narejeno obleko in čevlji ne smejo popravljati čevljev in oblek; trgovinsko ministrstvo je pa bilo mnenja, da ta določba ne velja za one trgovce, ki so izvrševali trgovino s čevlji in oblekami že pred časom, ko je stopil obrtni red od 5. februarja 1907 v veljavo, češ da bi moral zakon določiti, da se že pred tem časom obstoječih pravič ne krati. Čevljarska zadruga v Inomostu je vložila proti temu pritožbo na upravno sodišče, ki je pritožbi omenjene zadruga ugodilo in izpodbijani odlok trgovinskega ministrstva kot nezakonit razveljavilo. Upravno sodišče pravi v utemeljitvi, da daje posest obrtnega lista ali pa koncesije imetniku pravico, svojo obrt samo v okviru vsakočasno veljavnih zakonov izvrševati. — Ta razsodba nasprotuje dosedaj veljavni praksi, kajti doslej so smele trgovine z obleko in čevlji, ki so obstojale pred letom 1907, nemoteno prevzemati tudi popravila oblek in čevljev, ne da bi jih obrtne oblasti v tem ovirale. Tudi trgovsko ministrstvo je vedno stalo na tem stališču. Brezdvomno so omenjeni trgovci zelo in pravzaprav neopravičeno prizadeti po tej razsodbi, kajti to nikakor ne gre, da bi se trgovskim firmam jemale že desetletja izvrševane pravice.

Izdajatelj Fran Ullreich, Dunaj. — Odgovorni urednik Jože Gostinčar. — Tisk Kat. Tiskarne.

Razširjajte med delavstvom Vaše glasilo
„Našo Moč“.

Lekarna „Pri kroni“ Mr. Ph. A. Bohinc
Ljubljana, Rimska cesta šte. 24.

Priporočajo se sledeča zdravila:

Balsam proti želodčnim bolečinam, steklenica 30 v.
Kaplje za želodec, izvrstno, krepljivo in slast do
jedi pospešujoče sredstvo, steklenica 40 v.
Kaplje soper želodčni krč, steklenica 50 v.
Posipalni prašek, proti ognjivanju otrok in proti po-
tenju nog, škatlica 50 v.
Ribje olje, steklenica 1 krono in 2 kroni.
Salicilni kolodij, za odstranitev kurjih oces in trde
kože, steklenica 70 v.
„Sladin“ za otroke, škatla 60 v.
Tinktura za želodec, odvajalno in želodec krepljivo
sredstvo, steklenica 30 v.
Trpotčev sok, izvrstni pripomoček proti kašlju, ste-
klenica 1 krono.
Železnato vino, steklenica 2 kroni 60 v in 4 krono 80 v.

Bogata zaloga ženskih ročnih del in zraven
spadajočih potrebščin.

F. Meršol LJUBLJANA
Mestni trg 18.

Trgovina z modnim in drobnim blagom.

Velika izber vezenin, čipk, rokavio,
nogavio, otroške obleke in perila, pasov,
predpasnikov, žepnih robov, ovrat-
nikov, zavrtno, volne, bombaža, su-
kanca itd.

Predtiskanje in vezenje monogramov in
vsakovrstnih drugih risb.

A. & E. SKABERNÉ, Mestni trg šte. 10

Velika zaloga manufakturnega blaga, različno
sukno za moške obleke, volneno blago, kakor
ševijoti, popelin, delen, itd. za ženske obleke. —
Perilno blago, cefirji, kambriki, batisti v bogati
izbiri. Različno platno in šifoni v vseh kako-
vostih in širinah; potrebšine za krojače in šivilje.
Flanelaste in šivane odeje, različne preproge za
postelje, kakor tudi cele garniture. — Novosti
v volnenih in svilenih robcih in šalih. Namizni
prti, servijeti in brisalke iz platna in damasta.

Priznana nizke cene!

Posebni oddelek za pletenine in perilo. Vse
vrste spodnje obleke za ženske in moške, kakor:
srajce, hlače, krila, bodisi iz šifona ali pa tudi
pletene iz volne ali bombaža. — Največja izbira
v nogavicah v vseh barvah kakor tudi v vseh
velikostih za otroke. — Predpasniki najnovej-
ših krojev iz pisanega blaga, šifona, lista in
klova. Stezniki ali moderci od najcenejših do naj-
finejših. Fini batistasti, platneni in šifonasti
žepni robci. — Zaloga gospeja perja in puha.

Vedno sveže blago!

Najboljša, naisigurneja prilika za štedenje!

Ljudska Posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 6

pritličje, v lastni hiši, nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkvijo

sprejema hranilne vloge in vloge v
tekočem računu, za katere jamčijo
ne samo njeni zadružniki, temveč tudi

cela dežela Kranjska

in jih obrestuje po

4³/₄ 0/0

brez kakega odbitka, tako da sprejme vlož-
nik od vsakih vloženih 100 kron čistih
obresti 4.75 kron na leto. Stanje vlog je
bilo koncem marca 1913 čez 22 milijonov
kron. Za nalaganje po pošti so poštnohra-
nilnične položnice brezplačno na razpolago.

Načelstvo.